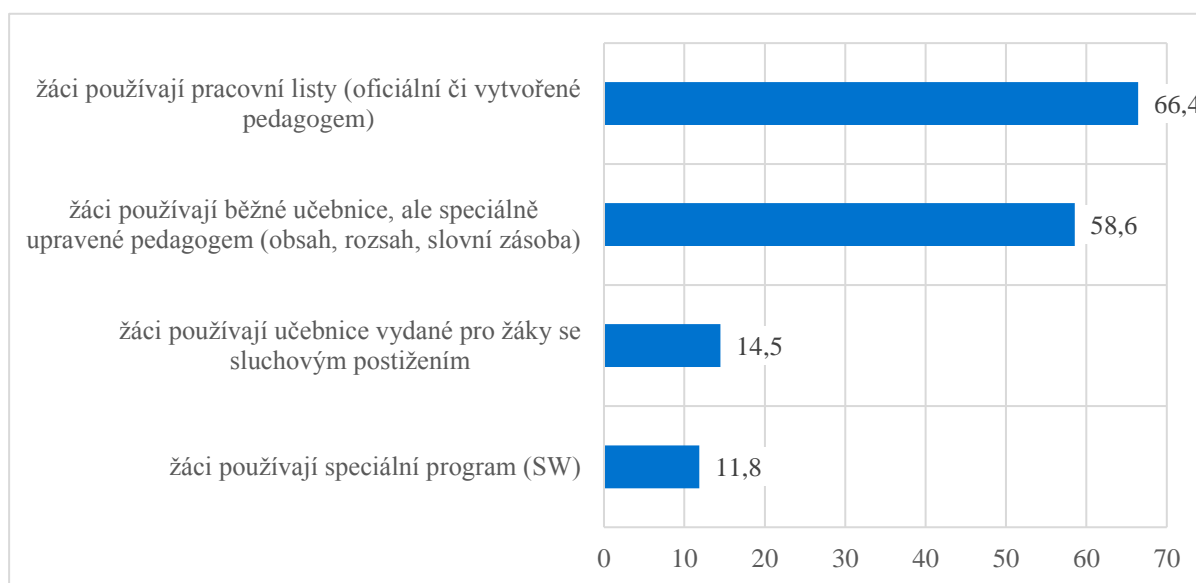

přirozené, tedy nevhodně vzhledem k danému postižení. Děti a žáci například na sebe neviděli, zejména dětem a žákům se sluchovým postižením tím bylo znesnadněno odezírání a docházelo k situacím, kdy se někteří museli otáčet. Část vyučujících občas opomíjela základní pravidla práce s těmito dětmi nebo žáky (síla hlasu, přirozenost mimiky a artikulace, potřeba vidět učitelovu tvář při sdělování informací apod.). V ostatních případech pedagogové respektovali komunikační možnosti a potřeby dětí a žáků a přizpůsobili jim proces vzdělávání.

Pokud jsou sluchově postižené děti či postižení žáci schopni komunikovat mluvenou řečí, je pro ně nácvik komunikace mluvenou řečí výhodný z hlediska jejich dalšího uplatnění (práce, studium) i z hlediska jejich budoucího života ve slyšící společnosti.

Graf č. 12 **Použití speciálních či upravených učebnic, pracovních listů, speciálních programů (SW) – podíl hospitací v ZŠ (v %)**

Pro výuku sluchově postižení žáci v ZŠ nejčastěji používají pracovní listy a běžné učebnice, které jejich pedagogové speciálně upravili. Ve 36,9 % hospitací měli žáci pro vzdělávací účely přístup k internetu během výuky. Pouze při jedné hospitaci byla využívána kolektivní zvuková souprava (FM systém).

Ve všech navštívených mateřských školách a ve většině základních škol (94,4 %) učitelé využívali podpůrná opatření pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jak je vidět z grafu č. 13, nejčastěji učitelé upravují organizaci, obsah, hodnocení, formy a metody vzdělávání. V mateřských školách je poměrně časté zapojení asistenta pedagoga do vzdělávání dětí s různými SVP.